

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Південноукраїнського ліцею №5
Південноукраїнської міської ради
Протокол від 29.08.2025 № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Південноукраїнського ліцею №5
Південноукраїнської міської ради
_____ Тетяна КОЛОМІЙЧУК
29.08.2025

**Освітня програма
6-А класу
Південноукраїнського ліцею №5
Південноукраїнської міської ради,
який працює
за науково-педагогічним проектом
«Інтелект України»
у 2025/2026 навчальному році**

Структура освітньої програми

1. Вступ
2. Перелік освітніх компонентів системи базової середньої освіти в Проєкті
3. Вимоги до осіб, які можуть навчатися за Програмою
4. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін
5. Перелік навчальних програм, які можуть використовуватися для реалізації освітньої програми
6. Форми організації освітнього процесу та педагогічні технології
7. Опис інструментарію оцінювання
8. Організаційні питання реалізації Програми

1. ВСТУП

Освітня програма розроблена на основі «Освітньої програми базової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» адаптаційний цикл (5–6-ті класи)» та на виконання:

- Закону України «Про освіту»,
- Закону України «Про загальну середню освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про деякі питання Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»,
- Типових навчальних планів для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково – педагогічним проєктом «Інтелект України», розроблених на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»,
- Наказу Державної служби якості освіти від 21.06.2024 № 01-10 «Про затвердження освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи)»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 13.08.2025 № 1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 № 808 «Про затвердження змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки».

Освітня програма (далі – Програма) 6-А класу, який працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (далі – Проєкт), окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Програма містить:

- перелік освітніх компонентів та їхню логічну послідовність, що презентовано в органічній єдності та взаємозв'язку концептуальних засад, цілей, змісту, методів, форм і засобів освітнього процесу за Проєктом;
- вимоги до дітей, які можуть розпочати навчання за цією Програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження учнів 6-А проєктного класу;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти 6-А проєктного класу.

Програма включає:

- варіант навчального плану з розподілом годин між освітніми галузями / предметами / інтегрованими курсами для 6-го року навчання за Проєктом;
- перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися в освітньому процесі;
- опис форм організації освітнього процесу та педагогічних технологій;
- види / форми оцінювання та його інструментарій.

Освітня програма 6-А класу Південноукраїнського ліцею №5, яка розроблена на основі «Освітньої програми базової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» адаптаційний цикл (5–6-ті класи)», не вимагає окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти й погодження з органом управління освіти, якому підпорядковується заклад, і набуває чинності після схвалення педагогічною радою та затвердження керівником закладу. Цю освітню програму Південноукраїнський ліцей №5 оприлюднює на офіційному веб-сайті.

Заклад освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів,

ураховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів, може ухвалити педагогічною радою рішення про введення до освітньої програми інших компонентів, які не передбачені Програмою, зокрема індивідуалізованого складника для учнів, які з об'єктивних причин бажають здобути базову середню освіту за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем) (Закон України «Про освіту», стаття 9), для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти можуть використовуватися технології дистанційного навчання (Наказ Міністерства освіти і науки України «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти», розділ I, стаття 2), складника щодо організації освітнього процесу в позаурочний час, у режимі школи повного дня за умов відповідності чинному законодавству. Означені складники реалізуються в межах наявного фінансування або за рахунок інших коштів, не заборонених законодавством України.

2. Перелік освітніх компонентів системи базової середньої освіти в Проєкті

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» базова середня освіта в Проєкті як другий рівень повної загальної середньої освіти забезпечує наступність із початковою освітою і передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні (Закони України «Про освіту», стаття 10, «Про повну загальну середню освіту», стаття 4).

Відповідно до дидактичних засад визначення компонентів освітнього процесу до їх переліку віднесено цілі, концептуальні засади їх досягнення, зміст, методи, форми і засоби освітнього процесу в базовій школі Проєкту.

Цілями базової середньої освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію базової середньої освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей.

Компетентність трактуємо відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей і визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та / або подальшу навчальну діяльність.

Концептуальними засадами досягнення цілей базової середньої освіти в Проєкті є основні положення компетентнісного й особистісно діяльнісного підходів, зокрема низка таких взаємопов'язаних положень.

Компетентнісна базова середня освіта в Проєкті:

втілює в життя основні положення компетентнісного підходу та продовжує процес формування в учнів середнього шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Під ключовими розуміємо компетентності, що виявляються в здатності людини до ефективної життєдіяльності в усіх сферах людського буття; під загальнопредметними — компетентності, що допомагають особистості успішно опанувати предмети певної освітньої галузі; під предметними — компетентності, що забезпечують повноцінне засвоєння учнями змісту конкретних навчальних предметів. Як органічно

взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаємо ставлення та цінності, знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власної думки усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми).

До ключових відносимо такі компетентності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математичну компетентність;
- компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічну компетентність;
- інформаційно комунікаційну компетентність;
- навчання протягом життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурну компетентність;
- підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», статті 1, 12);

проєктується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує та розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти.

Унікальність Програми порівняно з іншими освітніми програми для базової школи (адаптаційний цикл, 5–6-ті класи) виявляється в тому, що:

1. *Базова середня освіта в Проєкті розглядається* як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо.

Так, у Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладів загальної середньої освіти завдяки поєднанню предметнотематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 5–6-х проєктних класів відбувається на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках інтегрованих курсів «Навчаємося разом» та «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цих навчальних предметів) та під час вивчення всіх інших дисциплін Типового навчального плану (міжпредметна модель, що реалізується через технологію ціннісного насичення кожного уроку).

2. *Базова середня освіта в Проєкті моделюється й упроваджується* в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їхніх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого

багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного / кількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

3. *Зміст базової середньої освіти в Проєкті* визначається згідно з дидактичними принципами відповідності змісту освіти *формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема*. Тому як вихідні розглядаємо положення постнекласичної парадигми освіти, у якій концептуальною освітньою метою визнано створення умов для самоактуалізації та творчої самореалізації особистості в складному нестабільному світі. Аксиологічними імперативами державної освітньої політики в постнекласичній парадигмі є поєднання технократизму з гуманістичними пріоритетами та культуроцентричністю, яка репрезентує типові риси культурної особистості: духовність, національну свідомість, культурну толерантність, позитивне мислення, емоційний інтелект тощо. У зв'язку з вищезазначеним реалізація компетентнісної моделі освіти в Проєкті передбачає, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, метою якої є підготовка фахівців у галузі converging NBIC-технологій — ядра 6-го технологічного укладу, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту.

4. Характерними для STEM-освіти в Проєкті є:

- ✓ STEM-освіта розпочинається в Проєкті в початковій школі та продовжується в базовій;
- ✓ STEM-освіта в Проєкті є «містком» між навчанням учнів та їхньою кар'єрою. За оцінками науковців, у майбутньому 9 із 10 найбільш затребуваних і високооплачуваних спеціальностей належатимуть до NBICсектора та вимагатимуть від претендентів високого рівня сформованості міждисциплінарних компетентностей у галузі STEM-дисциплін;
- ✓ мета STEM-освіти в Проєкті — розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей, зокрема концептуальної (розуміння природничо-наукових і математичних концепцій, операцій та відношень), стратегічної (здатність формулювати й розв'язувати наукові, технічні та технологічні проблеми), когнітивної (здатність логічно мислити, пояснювати, аргументувати, а також здатність до рефлексії), операційної (здатність охайно та точно виконувати операції), аксіологічної (здатність розглядати об'єкт як корисний одночасно зі здатністю вірити у власну ефективність);
- ✓ STEM-освіта в Проєкті передбачає фундаменталізацію освіти, що виявляється в поглибленому вивченні предметів природничо-математичного циклу;
- ✓ STEM-освіта в Проєкті здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що забезпечується завдяки інтегрованому навчанням за темами, а не за предметами, навчанням на основі власних відкриттів, спрямованому на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язання винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;
- ✓ STEM-освіта в Проєкті реалізує дидактичний принцип практичної спрямованості навчання (на основі здобутих знань учні на уроках створюють прототипи / моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);

✓ STEM-освіта в Проєкті передбачає посилену увагу до вивчення англійської мови, оскільки найбільш значущі наукові друковані та інтернет-ресурси публікуються саме цією мовою;

✓ STEM-освіта в Проєкті здійснюється як в урочний, так і в позаурочний час.

5. Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту повної загальної середньої освіти в освітньому процесі 5–6-х проєктних класів реалізуються:

✓ *інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення*, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах, авторські технології («Робота з множинним текстом», «Складання і розігрування діалогів», «Синтез думок», «Тонкі і товсті запитання», «Учитель», «Шість капелюхів» тощо); технологія навчання в грі; дискусія («Я — висловлювання», «Обери позицію», «Парламентські слухання», «Ток-шоу» тощо); метод проєктів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

✓ *навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач Г. Альтшулера* тощо);

✓ *технологія раціонального читання*, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час.

Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів:

1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і про себе, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування;

2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Техніка аргументації»;

3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ, зокрема «Учитель» тощо;

4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

✓ *технологія повного засвоєння навчальних одиниць*, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, теорії поетапного формування розумових дій П. Гальперіна, методиці інтервальних повторень Г. Еббінгауза (застосування та створення інтелект-карт та карт знань, візуалізація інформації, «Фотоапарат», «Найрозумніший», «Великі перегони», «Коло словникових слів», «Ключові слова», «Запам'ятовую ефективно», «Актор», «Активне слухання»);

✓ *технологія збагачення освітнього процесу*, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензуллі. Відповідно до цієї моделі в Проєкті передбачено систему заходів, спрямованих

на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту. Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів проектних класів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими освітніми галузями:

- 1) мовно-літературна;
- 2) математична;
- 3) природнича;
- 4) технологічна;
- 5) інформатична;
- 6) соціальна і здоров'язбережувальна;
- 7) громадянська та історична;
- 8) мистецька;
- 9) фізкультурна.

3. Вимоги до осіб, які можуть навчатися за Програмою

Зарахування (переведення) учнів до проектного класу відбувається відповідно до чинного законодавства.

Навчання за Програмою можуть розпочати (продовжити) учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5–6-ті класи) в Проекті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту в Проекті.

На бажання батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які працюють не за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України», до проектних класів.

У кожному індивідуальному випадку рішення приймає адміністрація закладу загальної середньої освіти.

Адміністрація закладу організує проведення діагностичної перевірки рівня навчальних досягнень таких учнів. Діагностична перевірка проводиться з математики (письмово) та іноземної мови (усно та письмово).

Для проведення діагностичної перевірки наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджуються склад комісії (голова та члени комісії), графік проведення й діагностичні завдання з математики та іноземної мови.

За результатами діагностичної перевірки висновки комісії оформлюються в протоколі. Зарахованим (переведеним) може бути учень / учениця, у якого(ї) діагностична перевірка виявила рівень навчальних досягнень не нижче достатнього з обох предметів. Якщо кількість бажаних перевищує кількість вільних місць, то зарахованим / переведеним буде учень / учениця, який(а) набрав(ла) більшу суму балів під час діагностичної перевірки.

На підставі висновків комісії рішення про зарахування (переведення) учня / учениці приймає керівник закладу освіти.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та / або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне

оцінювання у порядку, визначеному наказом МОН України від 15.04.2025 № 570 «Про внесення змін до Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання», або у екстернатній формі здобуття повної загальної середньої освіти згідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 184/28314, упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання (Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, пункт 4, абзац 2) наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

4. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6–А проектного класу (адаптаційний цикл базової середньої освіти) Південноукраїнського ліцею №5 сформовано для закладів освіти з навчанням українською мовою, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (Додаток 1 до Освітньої програми базової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України»). Адаптаційний цикл (5–6-ті класи):

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік	
	6-й клас	
Мовно-літературна	на тиждень	12,5
	на рік	437,5
Математична	на тиждень	6
	на рік	210
Природнича	на тиждень	5
	на рік	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1
	на рік	35
Громадянська та історична	на тиждень	2,5
	на рік	87,5
Технологічна	на тиждень	1
	на рік	35
Інформатична	на тиждень	1
	на рік	35
Мистецька	на тиждень	1
	на рік	35
Фізична культура*	на тиждень	3
	на рік	105
Усього	на тиждень	33
	на рік	1155

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	1
	на рік	35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	34
	на рік	1190
Гранично допустиме річне навчальне навантаження учнів**	на тиждень	31
	на рік	1085

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

** Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не має перевищувати загальної кількості годин, визначеної цим навчальним планом.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями для відповідного рівня навчання (6 клас) (Додаток 3 до Освітньої програми базової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України». Адаптаційний цикл (5–6-ті класи)). Кількість навчальних годин за освітніми галузями для 6 класу визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Навчальний план для 6-А класу містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження для 6-го року навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Назва освітньої галузі	Предмети	6-А клас
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття	1
	Географія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	2,5
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1,5
Мистецька	Мистецтво	1
Фізична культура*	Фізична культура	3
Усього		33,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Факультатив «Основи робототехніки»	0,5

Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	34
	на рік	1190
Гранично допустиме навантаження учнів**	на тиждень	31
	на рік	1085

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

** Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не має перевищувати загальної кількості годин, визначеної цим навчальним планом.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжна література (у перекладі українською мовою)) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (6 клас – 4 год/тиждень), «Українська література» (6 клас – 2 год/тиждень), «Зарубіжна література» (6 клас – 1,5 год/тиждень).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (6 клас – 5 год/тиждень).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Математика» (6 клас – 6 год/тиждень).

Мета і завдання природничої освітньої галузі реалізуються через предмет «Географія» (6 клас – 2 год/тиждень) та інтегровані курси «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» (6 клас – 2 год/тиждень), який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології у 7–9-х класах, та «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» (6 клас — 1 год/тиждень), який є пропедевтичним для курсів фізики та хімії у 7–9-х класах.

Мета і завдання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Навчаємося разом» (6 клас — 1 год/тиждень). У межах курсу «Навчаємося разом» інтегрується матеріал навчальних курсів морального спрямування (5–6-ті класи) та курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (5–9-ті класи). Навчальна програма зазначеного курсу містить змістові модулі, які реалізують окремі завдання названих курсів, що надало можливість оптимізувати навчальне навантаження учнів і разом з тим виконати вимоги обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі Державного стандарту.

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Мистецтво» (6 клас - 1 год/тиждень); фізкультурної освітньої галузі – через навчальний предмет «Фізична культура» (6 клас – 3 год/тиждень). Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше ніж три рази на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Мета і завдання громадянської та історичної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» (6-й клас — 2,5 год/тиждень). Відповідно до призначення адаптаційного циклу базової освіти (5–6-ті класи), курс забезпечує наступність між початковою і базовою середньою освітою й готує учнів до продуктивного засвоєння змісту громадянської та історичної галузі в процесі предметного навчання в 7–9-х класах. Ураховано, що в початковій школі серед соціально значущих надпредметних тем, які сприяли формуванню в учнів уявлень про людину в суспільстві, була «громадянська відповідальність». Забезпечено зв'язок зі змістовим наповненням курсів «Я

пізнаю світ» і подібних за змістом, що вивчалися у 1–4-х класах, зокрема через актуалізацію знайомих понять і пригадування історичних фактів.

Мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Інформатика» (6 клас – 1,5 год/тиждень); технологічної освітньої галузі — через навчальний предмет «Технології» (6 клас – 1 год/тиждень). Навчальний план містить інваріантну складову, обов'язкову для виконання, та варіативну складову.

Варіативну складову Навчального плану (6 клас - 1 год/тиждень) використано на підсилення предмету «Інформатика» інваріантної складової (0,5 год/тиждень) та запровадження факультативу «Основи робототехніки» (0,5 год/тиждень).

Навчальний план зорієнтований на роботу закладів загальної середньої освіти за 5-денним навчальним тижнем з однозмінним навчанням в очній формі: з 11.30 до 17.40.

Тривалість навчальних занять - 45 хвилин. Перерви між уроками складають 5, 10 або 15 хвилин, що передбачено Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 20.08.2025 № 1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» тривалість 2025/2026 навчального року встановлена з 1 вересня 2025 року до 30 червня 2026 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою з осінніми, зимовими, весняними канікулами. Орієнтовна структура навчального року:

I семестр – 01.09.2025 – 24.12.2025

II семестр – 08.01.2026 – 29.05.2026

Канікули:

осінні – 25.10.2025 – 02.11.2025

зимові – 25.12.2025 – 07.01.2026

весняні – 23.03.2026 – 29.03.2026

Режим дня у закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Ділення на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інформатика) у 6-А класі здійснюється відповідно до нової редакції Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 03.06.2025 № 808 «Про затвердження змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Відповідно до безпекової ситуації форма навчання може бути змінена впродовж навчального року.

5. Перелік навчальних програм, які можуть використовуватися для реалізації освітньої програми

Для реалізації освітньої програми 6-А класу використовуються як модельні навчальні програми, так і навчальні програми, розроблені не на основі модельних.

Авторські навчальні програми:

- українська мова;
- українська література;
- зарубіжна література;
- математика;

- Пізнаємо природу. Моя планета Земля;
- Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття;
- географія;
- Навчаємося разом;
- Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти.

Модельні навчальні програми:

- іноземна мова;
- технології;
- інформатика;
- мистецтво;
- фізична культура.

Модельна навчальна програма – документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета (інтегрованого курсу) та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством (Закон України «Про повну загальну середню освіту», стаття 1).

Модельні навчальні програми мають / можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5–9-ті класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5–6-ті класи) та циклу базового предметного навчання (7–9-ті класи). Перелік модельних та навчальних програм є базовим і може бути доповнений іншими модельними та навчальними програмами, розробленими не на основі модельних, які отримують грифи «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» або «Схвалено для використання в освітньому процесі», через внесення змін до цієї Програми в установленому порядку.

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та / або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, інтегрованих курсів може здійснюватися через упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

Навчальні програми у сфері повної загальної середньої освіти, розроблені не на основі модельних навчальних програм, що визначають послідовність досягнення результатів навчання учнів з навчального предмета (курсу за вибором), опис його змісту та видів навчальної діяльності учнів із зазначенням орієнтовної кількості годин, необхідних на їх провадження для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством, повинні мати гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі».

Поданий перелік модельних та навчальних програм є базовим і може бути доповнений іншими модельними та навчальними програмами, розробленими не на основі модельних, які отримують грифи «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» або «Схвалено для використання в освітньому процесі», через внесення змін до цієї Програми в установленому порядку.

Авторські навчальні програми

Навчальна програма «Математика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	5-6	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30.05.2022 (протокол №7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0189-2022
Навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (інтегрований курс)» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Дяків В. Г., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я., Хлипавка Л. М.)	5-6	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 30.05.2022 (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0197-2022
Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Гога С. С., Задорожний К. М., Калиновська Г. О.)	5-6	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з біології та екології від 31.05.2022 (протокол № 4), з географії від 25.05.2022 (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2022
Навчальна програма «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Сухов Р. В.)	5-6	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з фізики від 06.06.2022 (протокол № 3), з хімії від 25.05.2022 (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0201-2022
Навчальна програма «Українська мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.)	5-9	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з української мови від 13.06.2022 (протокол № 2); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0251-2022
Навчальна програма «Українська література. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	5-6	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 24.06.2022 (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0271-2022

Навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6-ті класи» (1,5 години на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	5-6	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13.06.2022 (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0255-2022
Навчальна програма «Навчаємося разом (інтегрований курс)» для 5–9-х класів для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.)	5-9	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13.06.2022 (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0257-2022)
Навчальна програма курсу за вибором «Еврика» для 5–8-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (автори: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	5-8	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30.05.2022 року (протокол №7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0190-2022

Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	5–9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	5–9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Завадський І. О., Коршунова О. В., Лапінський В. В.)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	6-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5–6-ті класи (інтегрований курс)» для закладів	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795

загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г.)			
Модельна навчальна програма «Технології. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю.М.)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН від 10.08.2021 № 898)

6. Форми організації освітнього процесу та педагогічні технології

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою ліцею та відображаються в освітній програмі закладу. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби ліцей може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та / або його батьками, схвалюється педагогічною радою ліцею, затверджується його керівником та підписується батьками. З метою посилення індивідуальної роботи з учнями, відповідно до чинного законодавства, здійснюється поділ класів на групи під час вивчення окремих предметів. За рішенням місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або за кошти, не заборонені чинним законодавством, класи можуть ділитися на групи за меншої наповнюваності або / та під час вивчення інших предметів.

У проектному класі на бажання батьків можуть проводитися гурткові, факультативні, індивідуальні та секційні заняття, а також відбуватись організація освітнього процесу в режимі школи повного дня за умов їх відповідності чинному законодавству й за рахунок коштів, не заборонених законодавством України. Ураховуючи особливості організації освітнього процесу в Проекті, у 6-А класі можуть функціонувати групи подовженого дня, що комплектуються за принципом «клас–група» відповідно до чинного законодавства.

7. Опис інструментарію оцінювання

Відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

До навчальних досягнень належать такі результати освітнього процесу:

- ✓ знання – інформація, яку учень / учениця застосовує;

- ✓ уміння – здатність застосувати алгоритм дій для реалізації засвоєних та вироблених суб'єктивно нових знань;
- ✓ ставлення — суб'єктивна цінність інформації або діяльності, відображена у висловлених учнем / ученицею судженнях.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання учнівського прогресу. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі / учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості загальних та предметних компетентностей, а вчителю / учительці — аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначати мету та шляхи реалізації освітніх завдань.

Поточне оцінювання — оцінювання результатів виконання учнями конкретних завдань: відповідей на запитання під час індивідуального, групового та фронтального опитування, письмових завдань (зокрема, через виконання самостійних робіт, тестування, організацію роботи з текстами тощо). Ідеться про результати опрацювання джерел (текстових, візуальних, діаграм, графіків, схем) та результати взаємоконтролю учнів у парах і групах у цифровій (тестування в електронному форматі) і практичній (організація виконання різних видів досліджень, навчальних проєктів тощо) формі.

Підсумкове оцінювання – оцінювання результатів навчання за певний період: за час вивчення розділу програми (тематичне), семестр (семестрове) та навчальний рік (річне).

Мета підсумкового оцінювання – встановити відповідність / невідповідність реальних результатів навчально-пізнавальної діяльності запланованим (очікуваним). Підсумкове оцінювання спрямоване на результат й оцінюється за 12-бальною шкалою.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів / учениць за 12-бальною шкалою в умовах компетентнісного навчання, учитель/вчителька має врахувати, що диференціації (віднесенню до першого-четвертого рівня) підлягають насамперед розумові та практичні вміння учнів / учениць, що виявляються в різних видах діяльності. Знання доцільно розглядати як змістову складову цієї діяльності.

Бали в межах рівня допомагають диференціювати досягнення учнів / учениць з урахуванням того, чи мають вони базові знання, чи вміння переросли в навички та наскільки сформована воля дотримуватися вимог до оформлення і представлення результатів навчання. За наявності базових знань учень / учениця виконає отримане завдання достатньо повно, оволодіння відповідними навичками дозволить йому / їй виконати це завдання швидко, а відповідальне ставлення до навчання допоможе оформити й представити результати роботи відповідно до визначених вимог.

Для забезпечення об'єктивності тематичного оцінювання доцільно разом із поточними оцінками використовувати результати моніторингу знань з метою оцінити досягнення учнем / ученицею комплексу передбачених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності. Для цього варто застосувати підсумкову діагностичну роботу (контрольну роботу, тест, диктант, переказ, твір, есе, завдання проєктів тощо). Проведення такого моніторингу сприяє індивідуальному та диференційованому підходу до організації навчання, дає змогу врахувати різний темп засвоєння програмового матеріалу, уміння виділяти основне.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються в документі, визначеному законодавством (свідоцтві досягнень тощо), що видається учневі щороку.

Заклад загальної середньої освіти може розробити власну систему оцінювання, яку затверджують і використовують у встановленому законодавством порядку.

У межах академічної свободи педагогічні працівники здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

8. Організаційні питання реалізації Програми

Проектні класи можуть створюватися в будь-якому закладі загальної середньої освіти незалежно від його статусу, організаційно-правової форми та типу з метою неперервного навчання, виховання й розвитку учнів 1–12-х класів і працювати за освітніми програмами Проєкту.

Проектний 6-А клас працює за державними підручниками. З метою реалізації завдань Проєкту додатково використовуються авторські навчальні комплекти (навчальні посібники, навчально-методичні посібники, зошити з друкованою основою, атласи та інтелект-карти, мультимедійні засоби навчання тощо), що мають відповідний гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» та видаються за рахунок коштів, не заборонених законодавством.

Права й обов'язки учасників освітнього процесу в проєктному класі визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», статутом закладу загальної середньої освіти та правилами внутрішнього розпорядку.

Учням проєктного класу за успіхи в навчанні рішенням педагогічної ради закладу загальної середньої освіти може бути призначена стипендія з власних коштів або цільових надходжень від різних установ, добродійних фондів, товариств, асоціацій тощо.

За учнями, які навчаються в проєктному класі, зберігається право вільного переходу до класу, що працює за іншими освітніми програмами Нової української школи.

За умови ліквідації проєктного класу учням гарантується дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до чинного законодавства з питань освіти.

Підготовка вчителів проєктного класу регламентується Законами України «Про освіту» (стаття 54, частина 2), «Про повну загальну середню освіту» (стаття 51), постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).

Педагоги, які працюють у проєктному класі, обов'язково повинні пройти курсову підготовку вчителів, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».